

3.4.2017

1/021/2017

NETTIÄÄNESTYSTYÖRYHMÄN KOKOUS

Aika: 3.4.2017 klo 13.00-15.00

Paikka: Oikeusministeriö, Eteläesplanadi 10, kokoustila Kiinnitys

Osallistujat: Puheenjohtaja:
Johtaja Johanna Suurpää, oikeusministeriö

Varapuheenjohtaja:
Vaali johtaja Arto Jääskeläinen, oikeusministeriö

Jäsenet:
Markus Rahkola, valtiovarainministeriö
Mikko Viitaila, Viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskus
Anniina Tjurin, Oikeusrekisterikeskus
Juha Mäenalusta, Oikeusrekisterikeskus
~~Tommi Simula, Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori~~
~~Pauli Pekkanen, Väestörekisterikeskus~~
Tuomas Aura, Aalto yliopisto
Seppo Virtanen, Turun yliopisto
~~Marianne Kinnula, Oulun yliopisto~~
Hanna Wass, Kansallinen vaalitutkimuskonsortio
Timo Karjalainen, Electronic Frontier Finland ry EFFI

Sihteerit:
Ylitarkastaja Heini Huotarinen, oikeusministeriö
Projektipäällikkö Anneli Salomaa, oikeusministeriö

Antti Vienamo, Gofore
Mikko Kolehmainen, Gofore
Marko Buuri, F-Secure

1. Kokouksen avaus

Kokouksen puheenjohtaja Johanna Suurpää avasi kokouksen 13.02. Käytiin lyhyt esittäytymiskierros.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja oli lähetetty kokousaineistojen liitteenä ja hyväksyttiin.

3. Tuoreimmat nettiäänestyskuulumiset

Suurpää kertoo aiheen olleen esillä mediassa. Nettiäänestystyöryhmän työ kiinnostaa ja muuttunut maailmantilanne syksyn päätösten jälkeen puhuttaa. Ranskan ja Hollannin ratkaisut ovat olleet esillä näkyvästi.

Viroon lähdetään 12.4. ja matkan tarkoituksena on tutustua sikäläiseen nettiäänestysjärjestelmään.

Vierailevia asiantuntijoita pyydetään työryhmän kokouksiin, kesäkuun kokouksen teemana on tietoturvaluottelu ja tämä voidaan tarvittaessa järjestää tavallista pidempänä. Kuntaliitto on toivonut tulevansa kuulluksi, joten heidät voisi kutsua työryhmän kokoukseen esimerkiksi toukokuussa.

4. Hankkeen eteneminen

Projektipäällikkö esitteli hankkeen etenemistä. Goforelta hankitaan tukea nykytilan kuvaukseen sekä nettiäänestysjärjestelmän vaatimusmäärittelyyn ja järjestelmäkuvauksen tekemiseen. F-securelta hankitaan asiantuntemusta tietoturvaan liittyvien selvitysten tekemiseen. Näiden lisäksi käytetään työryhmässä olevaa osaamista ja tarvittaessa kutsutaan ulkopuolisia asiantuntijoita. Dokumenttien hallintaan ja kommentointiin käytetään hankkeen Sharepoint-työtilaa.

Asetus tietoturvaluottelusta valtionhallinnossa edellyttää viranomaisten asiakirjojen ja tietojärjestelmien luokittelua ja tämä luokittelutyö on parhaillaan käynnistymässä oikeusministeriössä. Vaalitiedon luokittelukysymys oli jo tullut edellisessä selvityksessä esille ja tuolloin oli todettu, että se tulisi ratkaista selvityksestä erillisenä asiana.

Markkinakartoitus on aloitettu kyselyllä, joka on lähetetty seuraaviin maihin. Ruotsi, Norja, Islanti, Ranska, Liettua, Sveitsi, Viro, Hollanti. Kysymyksissä kartoitetaan tilannetta nettiäänestyksen suhteen ja jatkosuunnitelmia. Teknisille toimittajille lähetetään oma kysely, jolla päivitetään tilannetta edellisen esiselvityksen jälkeen. Työryhmältä kysyttiin tähän evästyksiä.

Työryhmälle oli lähetetty ennakkokysymykset, jotka käytiin läpi.

1) Mikä on mielestäsi nettiäänestyksen käyttöönotosta saatava merkittävin hyöty?

- Liikkumisesteellisten äänestäminen helpottuu
- Matkat äänestyspaikalle poistuvat
- Äänestäjän tahdon toteutuminen varmistuu kun järjestelmä näyttää äänestettävän henkilön nimen
- Automatisoinnin tuomat resurssien säästöt
- Yksikkökustannukset laskevat äänestystapahtumaa kohden

- Suoran demokratian lisääntyminen
- Saavutettavuuden parantuminen
- Käyttäjäkokemuksen parantuminen
- Äänestysaktiivisuuden kasvu helppouden myötä
- Oman äänen korjaamisen mahdollistaminen
- Äänestystiedoista tietokanta tutkimuskäyttöön
- Virheiden tulkinnan mahdollisuudet vähenevät

2) Minkä näet on suurimpana haasteena nettiäänestyksen käyttöönotossa ja miten se tulisi ratkaista?

- Mikäli äänestäminen ei kiinnosta, nettiäänestys ei auta tilannetta
- Riskinä, että erot äänestysaktiivisuudessa vahvistuvat
- Asennemuutoksen aikaansaaminen haaste
- Äänestyksen arkipäiväistyminen aiheuttaa muutosvastarintaa
- Järjestelmässä ei saa olla yhtään mustaa laatikkoa
- Tulee olla 100% avointa lähdekoodia ja teknisesti avoin ja läpinäkyvä, mikä on vaalisalaisuuden kanssa matemaattisesti vaikea yhtälö.
- Väitetyt epäselvyydet - jos avoimesta koodista löytyy heikkous parin vuoden päästä, miten vaikuttaa luottamukseen
- Tulosten hyväksyttävyyys - jos vaalitulokset on yllätykselliset, luotetaanko siihen
- Koodi laskennan hetkellä ratkaisee, ei esimerkiksi julkaistu koodi
- Tietoturva kokonaisuutena
- Kansalaisen luottamus
- Vaalisalaisuuden käsitteen muutos ja muutoksen hyväksyminen

5. Nykyiset äänestystavat

Heini Huotarinen kävi läpi nykyiset äänestystavat sekä valmisteilla olevan kirjeäänestyksen. Esitys on liitteenä.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Seuraavat kokoukset

4.5.2017 klo 13.00-15.00

Vaalitietojärjestelmä

8.6.2017 klo 13.00-15.00

Tietoturvallisuus

8. Kokouksen päättäminen

Johanna Suurpää päätti kokouksen 14:22.

